

לילית וחווה עם המון אהווה

כיתה: ט' | משך שיעור: 45 דק' | מקצוע: ספרות

מטרות:

העלאת המודעות בקרב בני הנוער לגבי ההשקפה השוביניסטית לגבי ייעודה של האישה.

פתיחה (10 דק'):

אתחיל בשאלה האם כולם מכירים את חווה ומה היא מסמלת בתנך.

לאחר מכן אשאל אם מכירים אישה בשם לילית. במידה ולא אספר להם מי זאת לילית ואשאל אותם מה דעתם על מעשיה והאם הם נתפסים כלגיטימיים כיום?

גוף (15 דק):

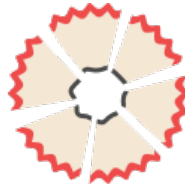
אקריא את השיר בובה ממוכנת של דליה רביקוביץ'.

בובה ממוכנת/דליה רביקוביץ

לילה הזה הייתי בובה ממוכנת
ופניתי ימינה ושמאלה, לכל העברים,
ונפלתי אפיים ארצה ונישברתי לשברים
וניסו לאחות את שברי ביד מאומנת.

ואחר כך שבתי להיות בובה מתוקנת
וכל מנהגי היה שקול וציייתי,
אולם אז כבר הייתי בובה מסוג שני
כמו זמורה חבולה שהיא עוד אחוזה בקנוקנת.

ואחר כך הלכתי לרקוד בנשף המחולות
אך הניחו אותי בחברת חתולים וכלבים
ואלו כל צעדי היו מדודים וקצובים.

והיה לי שיער זהב ועיניים כחולות
והיתה לי שימלה מצבע פרחים שבגן
והיה לי כובע של קש עם קישוט דובדבן.

אשאל מדוע לדעתם הקראתי שיר זה?

מיהי הבובה הממוכנת ומיהי הבובה המתוקנת?

אתן להם לחשוב מיהי ומדוע.

חוה היא האישה מקופחת, והמקפחת היא החברה, או האהוב, היא כואבת על אי יכולתה להשיג את מה שרוצה בשלמות, היא רק אכלה תפוח, והשיר הוא על אי יכולתה לשאת את החברה או על אי נכונותה של החברה לקבל אותה כמות שהיא וכו'. לעתים המקפח הוא מובן מתוך הטקסט, ולעתים הוא אינו קונקרטי, אינו מפורש. הדוברת מוצגת בשירים כמקופחת על ידי מעין כוח עליון, שהוא אלוהים ותחושת הקיפוח נובעת לעתים מהשוואה לאחרים, בבחינת [?] לאחרים יש ולי אין [?] תפיסה שהיא ילדותית מעיקרה.

כפי שחוה רצתה לנסות את התפוח ולא התגברה על כך.

לעומת זאת לילית שעושה מה שרוצה ומורדת, עוזבת את אדם כי מואסת בו מהר מאוד. ומחוברת לעצמה ולרצונותיה נחשבת לשדה. בכלל לא מנוכסות לה תכונות נשיות אלא דמוניות. כלומר לאישה אין בכלל את הפריבילגיה לא לרצות משהו. או למרוד. כי מייד הופכת היא למכשפה, ואנו נעדיף כחברה לראות בובה ממוכנת על שדה מורדת.

חווייה מרכזית:

נחלק את התלמידים לקבוצות של 3.

ניתן סיטואציות כגון, כיצד להתלבש, מה לומר, האם להתחתן. ילד אחד יושב באמצע. ושניים משני צדדיו כשאחד הוא חוה ואחד לילית. וכל אחד אומר לו את מחשבותיו, אחד פמיהיסטי ומחובר לעצמו והשני מאד ממוסד ומאופק ומתחשב במה אנשים יגידו. בסופו של דבר זה שבאמצע יצטרך להחליט ולהכריע. וכך ניראה מה מנצח, המוסכמות והפטריאכליות או רצון אמיתי ואותנטי. כמובן שהתרגיל יהיה מתוך ראייה נשית.

סיכום (5 דק' דק):

ובכן, ראינו כי שירת דליה רביקוביץ היא שירה פמיניסטית המתחברת מאד ללילית שהיא עצמה פמיניסטית. אך ההבדל הוא שבשיר של שליה מדובר באותה האישה ואילו הסיפור של לילית הוא הצד האפל של חוה אך לא הביאו לידי ביטוי את מורכבותה של האישה.